

Seinäjoen
kaupunginkirjasto

TOIMINTA- KERTOMUS

2023

Seinä-
joen
kaupungin-
kirjasto

UUSI LAINAUSENNÄTYS SEINÄJOELLA

Seinäjoen kaupunginkirjastojen lainausluvut kohosivat uuteen ennätykseen vuonna 2023. Edellinen vuosikin oli ennätysellinen, mutta nyt rikottiin 1,6 miljoonan lainan raja. Lainaus kasvoi 4 %. Lainoja oli yhteensä 1 612 232 kpl, eli 24,7 lainaa asukasta kohti.

Erytisen ilahduttavaa oli, että lasten kaunokirjallisuuden lainat lisääntyivät 5,4 prosentilla. Myös aikuisten kaunokirjalainaus lisääntyi 4,2 prosentilla. Tietokirjallisuuden lainaaminen säilyi entisellä tasolla. Myös musiikkiääniteitä lainattiin entiseen tapaan. Nuottien lainaus puolestaan kasvoi 4,5 prosentilla.

Elokuvatallenteiden lainaus kasvoi 5,4 %. Asiakkaat osaavat hyödyntävät aineiston varausmahdollisuutta. Saapuneista varauksista ilmoitettiin asiakkaille yli 112 000 kertaa vuoden aikana.

Kirjastokäyntejä Seinäjoella oli vuoden 2023 aikana yhteensä 478 000, ja kävijämäärä kasvoi 11,7 prosentilla. Kirjastokäynnit eivät ole palautuneet vielä koronaa edeltävälle tasolle, vaikka ne ovatkin olleet jatkuvassa kasvussa. Verkkopalveluihin tehtiin yhteensä 465 000 käyntiä, eli 10 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

Eniten käynnit lisääntyivät Nurmon kirjastossa, joka avautui remontoituissa tiloissa huhtikuussa 2022. Samalla otettiin käyttöön omatoiminen asiointi. Kirjastokäynnit lisääntyivät Nurmossa peräti 62 prosentilla. Kävijöitä oli siellä vuoteen 2019 verrattuna lähes kaksinkertainen määrä.

Kirsti Länsikallio
Kirjastotoimenjohtaja

LUKUINTOA JA LUKUTAITOJA

Seinäjoen Erte (lasten ja nuorten lukemista edistävien kirjastopalvelujen valtakunnallinen erityistehtävä) tukee Suomen yleisiä kirjastoja niiden lukemisedistämistyössä. Vuonna 2023 tämä tapahtui mm. julkaisujen, koulutusten, esiintymisten, kampanjoiden ja verkostotyön avulla. Erte teki laajasti yhteistyötä erilaisten lukutaitotoimijoiden kanssa, sekä kotimaassa että ulkomailla. Erityistehtävän pitämät luennot, koulutukset ja videotallenteet saavuttivat vuoden mittaan yli 5000 katselukertaa/osallistujaa. Kevään kohokohta oli matka World Literacy Summitiin Oxfordiin ja esiintyminen tässä 52 osallistujamaan seminaarissa. Matka antoi Suomen kirjastojen lukutaitotyön tarkasteluun globaalia näkökulmaa ja runsaasti uusia ajatuksia.

Kirjastopedagogi Anna-Maija Koskimies kertoi Seinäjoen erityistehtävästä kansainväliselle yleisölle World Literacy Summitissa.

Aikuisten lukemista ja lukutaitoja edistettiin vuoden aikana monenlaisilla tapahtumilla ja lukuhaasteella. Pääkirjastossa ja lähikirjastoissa järjestettiin kirjailijavierailuja, joissa kuulijat pääsivät tutustumaan esimerkiksi Markku Ropposen, Anna Kortelaisen ja Lotta-Sofia Saahkon ajatuksiin ja teoksiin. Saahko veti pääkirjaston Jaaksi-saliin monikymmenpäisen joukon, josta usea jäi vielä yhteisen osuuden jälkeen pyytämään omistuskirjoituksia ja yhteiskuvia Saahkon kanssa. Anna Kortelaisen esitys Nurmossa herätti yleisössä paljon muistoja ja keskustelu kävi vilkkaana.

Anna Kortelainen Nurmon kirjastossa.
Kuva: Noora Vuorenmaa

Keväällä kuultiin myös kahta kääntäjää, joista toinen oli paikan päällä pääkirjastossa ja toinen osallistui etäyhteydellä Virosta. Konsepti oli oikein toimiva. Lähi- ja etäosallistumista kokeiltiin syksyllä sitten myös kirjavinkkiپییرissä. Pääkirjastossa järjestettiin neljä kirjavinkkiپییریä, joista kaksi pidettiin yhteistyössä Peräseinäjoen ja Ylistaron lähikirjastojen kanssa. Osa vinkeistä tuli paikan päältä ja osa etäyhteydellä. YK:n kansainvälisenä lukutaitopäivänä pääkirjastossa järjestettiin Read Hour, jonka aikana pääkirjastoon sai jäädä tunniksi lukemaan sulkemisajan jälkeen.

Lukemaan houkuteltiin myös lukupiireillä ja lukuhaasteella. Pääkirjastossa kokoontui keväällä ja syksyllä Anssin ja Ennan lukupiirit, ja syksyllä kokeiltiin selkolukupiiriä maahanmuuttajille. Selkolukupiirissä kävi erityisesti ukrainalaisia, ja hyväksi todettua konseptia jatketaan vuonna 2024. Vuoden 2023 lukuhaasteessa luettiin muutoksiin liittyviä kirjoja. Haastevihkojen menekistä päätellen moni innostui haasteesta. Kirjallisuuden pariin voi päästä myös Novellikoukuissa. Tapaamisissa kuunnellaan ääneen luettuja novelleja ja tehdään käsitöitä.

Kirjastoautot edistivät omalta osaltaan kaikenikäisten, erityisesti lasten, lukemista. Kirjastoautojen lainoissa oli kasvua 5,35 % vuodesta 2022. Lisäksi vuonna 2023 rikottiin Seinäjoen kirjastoautojen kaikkien aikojen lainausennätys, ja kirjastoauto llossa tehtiin oma lainausennätöksensä. Suurin osa kirjastoautojen lainoista oli jälleen lasten kirjallisuutta: llossa 81,7 % ja Ykässä 70,8 % kaikista lainoista.

Lasten lukutaitoa ja kielen kehitystä tuetaan vahvasti jo päiväkodeissa. Tämä näkyy erityisen hyvin myös kirjastoautoissa: parhaimmillaan kirjastoauto llossa tehtiin yhdellä päiväkotipysäkillä yhteensä 653 lainaa. Ennen koulujen kesälomia kirjastoautoihin puolestaan palautui yhden aamupäivän aikana kouluilta ja päiväkodeilta kuusi laatikollista ja yli 20 kassillista kirjoja.

Pääkirjasto Apilan lastenosasto Piilomaa palkittiin MLL:n lapsiystävällinen teko - kunniakirjalla. Vuoden aikana vierailimme kouluissa, iltapäiväkerhoissa, päiväkodeissa ja muissa varhaiskasvatusryhmissä jopa satoja kertoja. Lisäksi kirjastoautojen mukana lähtee kouluille ja päiväkodeille keräämiämme kirjakasseja. Vuonna 2023 kouluille ja päiväkodeille lähti yhteensä 336 aineistopakettia, joissa oli 12 144 kirjaa.

Järjestämme kirjavinkkauksia kaikille Seinäjoen alueen vitos- sekä kasiluokkalaisille. Kaikille kolmosille ja seiskoille tarjoamme mahdollisuuden kirjailijan tapaamiseen. Vuonna 2023 Seinäjoen ja Peräseinäjoen alakouluilla kiersi Tuutikki Tolonen ja koko alueen seiskat pääsivät kuulemaan Palefacen eli Karri Miettisen pähkäilyjä sanoista ja sanoituksista. Lisäksi pääkirjastossa vierailivat kaikki alueemme eskarit eskariseikkailussa sekä seiskat sukeltamassa tiedonhaun kiemuroihin murhamysteeriä ratkoen.

Lisäksi järjestämme monenlaisia omia tapahtumia sekä olemme mukana yhteistyökumppaneidemme tapahtumissa. Esimerkiksi Ekaluokkalaisten illoista on tullut mukava perinne, jolla käynnistellään syyslukukausi, Harry Potter -päivänä päästetään taikuus valloilleen Aallon kirjastossa ja 4.5. kalisutellaan valomiekkoja Star Wars -päivän kunniaksi. Nuortentila Kuplan jemeniläinen ilta paikallisine herkkuneineen oli menestys kaiken ikäisten keskuudessa!

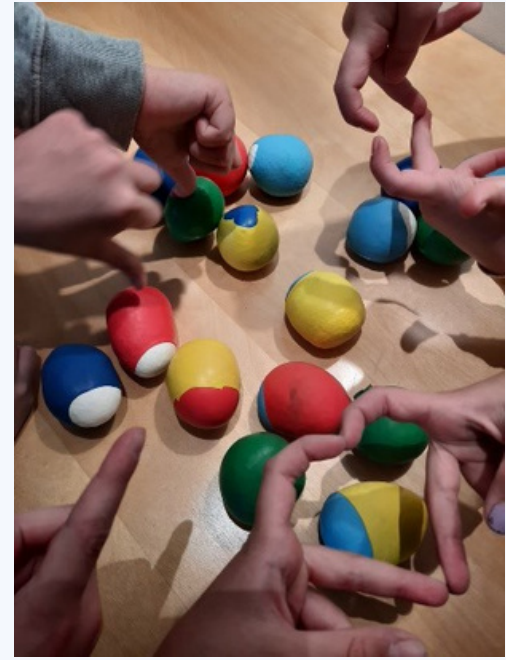
Tämän kaiken lisäksi pyrimme toteuttamaan kaikki koulujen ja päiväkotien muutkin vinkkaus- ja vierailupyynnot sekä yhteistyötoiveet. Lasten- ja nuortenkirjojen lainaus on meillä huippuluokkaa. Toivomme myös, että lapsena saadut mukavat mielikuvat kirjastosta ja kirjastolaisista kantavat koko loppuelämän ja aikanaan nämä meidän kohtaamamme nuoret tuovat myös omat lapsensa kirjastoon. Ja se päällimmäisin syy: onhan meillä myös todella hauskaa!

Nurmon ja Ylistaron kolmosluokissa vierailivat suosittu Pet agents -sarjan kirjailija-kuvittajat Riina Kaarla sekä Anders Vacklin. Oppilaat esittivät hienoja kysymyksiä ja sekä kirjailijan että kuvittajan työ alkoi kiinnostaa!

Draamapurkin Sanapoliisi Sanna kävi Ylistarossa lähes satapäisen yleisön avulla selvittämässä sanojen solmuja. 2.-4.-luokkalaiset innostuivat kirjastokerhossa mm. lohikäärme-, viikinki-, salapoliisikirjallisuudesta sekä sarjakuvista. Kesällä myös Ylistarossa järjestettiin lukusujuvuusleiri, jossa aamupäivän lukutreenien jälkeen ehdittiin puuhaila yhdessä monenlaista mukavaa.

Suosittu Ennen lintuja -evakkoromaanin kirjoittanutta kirjailija Merja Mäkeä oli kuuntelemassa yli 30 kirjallisuuden ystävää. Evakkomuistojakin jaettiin. Kaikissa toimipisteissä kannustettiin myös sekä lapsia että nuoria osallistumaan Erten kesälukukampanjoihin. Nuoret vinkkasivat luettavaa toisilleen ja lapset keräsivät hahmoja lukumaailmanpyöriin.

Ylistaron Apila-leirillä harjoiteltiin myös sirkustemppeja

Peräseinäjoen monipalvelukirjastossa haastoimme toukokuussa esi ja -alkuopetuksen aakkoskävelylle bongaamaan kirjaimia, ja mitä eri aakkosilla alkavia sanoja ja asioita löytyy kylätiemme varrelta. Näin halusimme osaltamme edistää toiminnallista oppimista saaden oppilaat liikkeelle koulupäivän aikana ja antaa aakkosten kuljettaa! Haaste herätteli lapsia huomaamaan mitä kaikkea luemme: liikennemerkkejä, opasteita, kylttejä, mainoksia, tuoteselosteita jne. Haasteesta saatujen kiitosten ja lasten innostuksen perusteella tapahtumasta suunnitellaan jokakeväistä tempausta.

Heinäkuussa puolestaan jalkauduttiin luonnon siimekseen Kalajärven luontopolulle. Lapsiperheet pääsivät mukaan kuuntelemaan tarinoita satupolulle. Matkan varrella pääsi ihmettelemään myös kolmen karhun mökkiä satua kuunnellessa.

Peräseinäjoen kirjastossa aloitettiin uutena toimintana myös satuhierontatuokiot, kun kirjastovirkailijamme kouluttautui satuhieronnan ohjaajaksi. Satuhieronta on Suomessa kehitetty menetelmä, jossa sadut yhdistetään kosketukseen ja kevyeen hierontaan. Satuhieronnan avulla lapsi voidaan luontevasti kuljettaa sadun, kirjallisuuden sekä myönteisen läsnäolon ja läheisyyden maailmaan

DIGITAITOJA

Kirjastoon palkattiin loppukesällä digineuvoja, jonka toimenkuvaan kuuluu mm. henkilökohtainen opastus ja neuvonta tietotekniikan ja internetin käytössä, sähköisten palveluiden käytössä sekä tiedonhaussa. Hän osallistuu myös kirjastossa käytettävien laitteiden (esimerkiksi digitointi, 3D-tulostus) opastukseen. Digineuvojan palveluja on saatavilla pääkirjastossa ja Nurmon, Peräseinäjoen ja Ylistaron lähikirjastoissa. Digineuvoja oli myös mukana pääkirjaston avoimissa digivinkkilaisuuksissa, joita järjestettiin syksyllä ja keväällä parin viikon välein.

Pääkirjaston digitiimi

Seinäjoen kirjasto tarjoaa ikäihmisille kotikäyttöön tabletteja, joiden avulla seniorit voivat päästä käsiksi sähköisiin lehtiin, kirjoihin ja muuhun kulttuurisisältöön. Uuden palvelun synnytti vuonna 2022 toteutettu Kirjasto 65 -hanke. Nyt tämä hanke tunnetaan myös kansainvälisesti, sillä se esiteltiin elokuussa 2023 Rotterdamiin kokoontuneelle kirjastoalan asiantuntijajoukko. Seinäjoen malli ja palvelussa käytettävät laitteet herättivät suurta kiinnostusta. Eryteisesti kiitosta saivat esitykseen sisältyneet videot, joilla ikäihmisiä neuvottiin todellisissa tilanteissa tablettien käytössä.

Kirjastoissa asiakastietokoneet ovat ahkerassa käytössä ja henkilökunta neuvoo tarvittaessa niiden käytössä sekä mm. tulostamisessa. Nurmossa on uuden kirjaston myötä uusi ja monipuolinen laitekanta ja siten esimerkiksi tapahtumien, kuten kirjailijavierailuiden, striimaaminen kirjaston ulkopuolelle on mahdollista. Kyrkkäriltä käytiin sairaalan eri osastoilla ja Ruutipuiston koululla kertomassa kirjaston e-aineistoista.

HYVINVOINTIA

Kirjastot toimivat keräyspisteinä Siskot ja Simot -yhteisön valtakunnallisessa Joulupostia ikäihmisille -kampanjassa. Joulukortteja kertyi satoja jaettaviksi Seinäjoen alueen ikäihmisille. Peräseinäjoella jalkauduttiin hoito- ja palvelukoteihin pitämään lukutuokioita vanhuksille.

Ikäihmisille kirjasto tarjoaa kotipalvelua. Ikäihmiset pääsivät myös kirjastolla kohtaamaan eskari-ikäisiä ja nauttimaan Loiske ensemblen moniaistisesta tanssi- ja musiikkiesityksestä Metsän sylissä, jonka kaupungin Armas-festivaali tarjosi.

Ylistarolaisnuorten jalkoja lämmittämään kirjastossa kerättiin villasukkia, kun nuorisotila Kyttis muutti uusiin tiloihin. Kirjastot toimivat myös EHYT ry:n ja A-Klinikkasäätiön Lahjoita lämpöä -kampanjan keräyspisteinä. Lähes 100 sukkaparia välitettiin asunnottomille ja muille apua tarvitseville.

Kirjastolaiset kävivät kesällä Seinäjoen torilla kolme kertaa tapaamassa ihmisiä ja esittelemässä palveluita. Mukana oli lainattavia kirjoja, pelejä ja elokuvia. Asiakkaat saattoivat kysyä omista varauksistaan, päivittää yhteystietojaan tai tiedustella jotain tiettyä kirjaa.

Kirjasto on mukana myös koko kaupunkia koskevissa kehittämissuunnitelmissa. Olemme jo useamman vuoden tehneet työtä sen eteen, että Seinäjoki saisi Unicefin myöntämän Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen. Jo pohjatyö on tuonut uutta näkemystä koko kaupungin toimintaan aina ylimmältä päättävältä tasolta lähtien.

OSALLISUUTTA

Pääkirjaston nuortentila Kupla on auki joka arki-ilta. Kuplan kävijöistä on tullut oma mukava yhteisönsä, mutta myös uudet kävijät sujahtavat helposti mukaan toimintaan. Nuortentilassa pääpaino on kohtaamisessa ja yhteisen tekemisen kautta ollaankin käsitelty monenlaisia nuorten elämään liittyviä iloja ja suruja.

Musiikin harrastaminen: laulaminen, soittaminen ja myös musiikinkuuntelu edistävät ihmisten hyvinvointia. Seinäjoen kaupunginkirjasto tukee musiikin harrastajia ja myös ammattilaisia monipuolisine kokoelmineen, harrastetiloineen sekä musiikkitapahtumineen ja -palveluineen. Fyysisten kokoelmien lisäksi asiakkaila on mahdollisuus käyttää musiikin verkkokurssia, Rockway-palvelua, jonka avulla voi opetella soittamaan ja laulamaan.

Yhteisöllisyyttä lisää hyvin varusteltu bändikämppä Pommari, johon tehtiin viime vuonna yli 700 varausta. Näin lukuisat soittajat ja laulajat pääsevät yhdessä musisoimaan. Pommari on matalan kynnyksen laadukas musisointipaikka.

Osallisuutta tuo mukanaan myös monet konsertit ja musiikkitapahtumat, joita järjestetään useimmiten yhteistyössä muiden musiikkialan toimijoiden kanssa. Pääkirjastossa järjestettiin kymmenkunta musiikkitapahtumaa, joihin kaikkiin riitti hyvin osallistujia. Suosituimpiin esiintyjiin lukeutui P.K. Keräsen ja Leija Lautamajan perustama duo The Moontwins, joka esiintyi osana MARS-festivaalia täpötäydessä kirjaston lukuportaikossa.

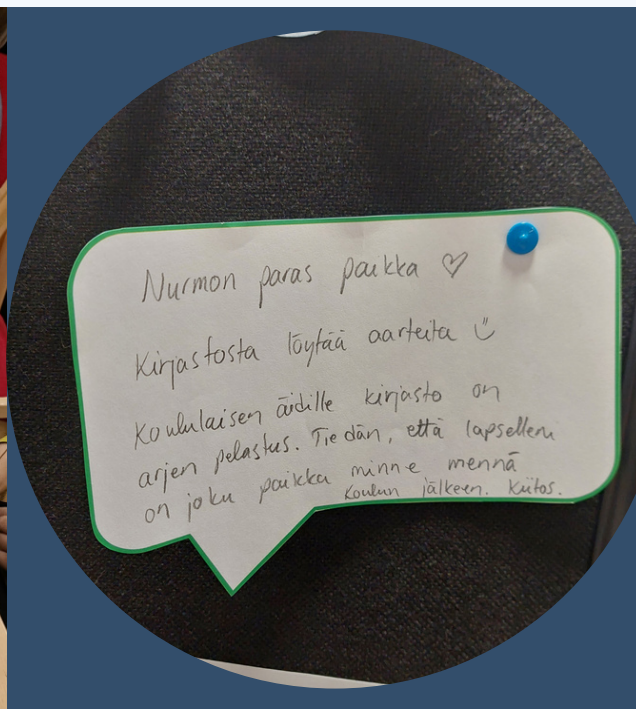
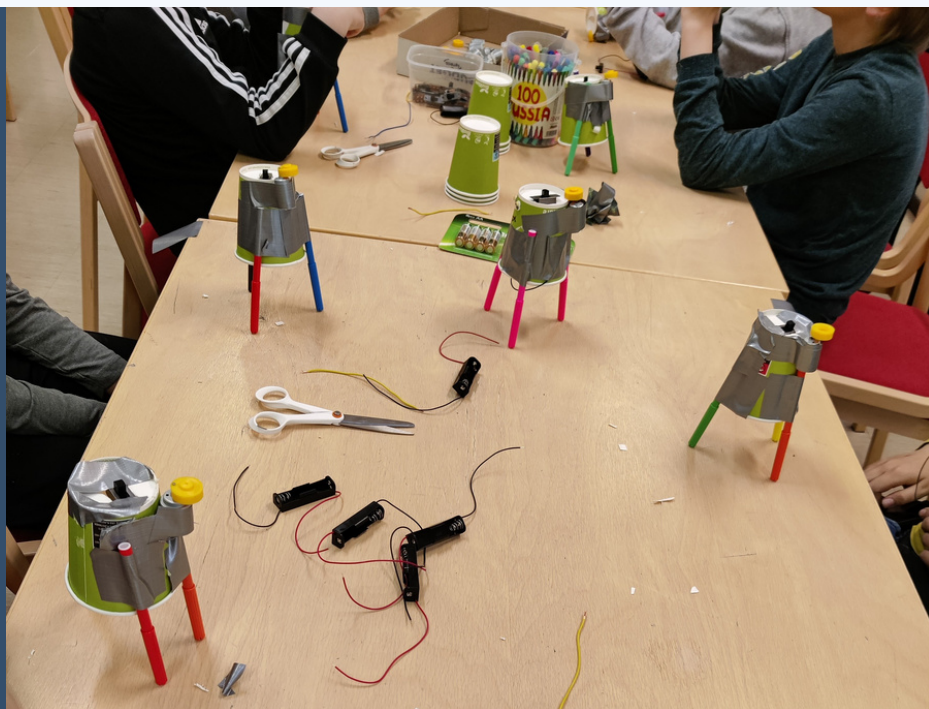
Seinäjoen kirjasto aloitti vuonna 2021 kaupungin kotihoidon kanssa yhteistyön, jossa kulttuurisisältöjä viedään kuvapuhelinpalvelun kautta ikääntyneille kotihoidon asiakkaille. Näin tavoitetaan kotona asuvia, jotka eivät muuten pääse osallistumaan kulttuuripalveluihin ja samalla vähennetään yksinäisyyttä. Vuonna 2023 suorita VideoVisit-lähetyksiä oli 17 kappaletta. Osallistuvan ryhmän koko vaihtelee kahdeksasta viiteentoista henkilöön. Aiheet tuokioissa olivat usein ajankohtaisia, esimerkiksi äitienpäivä, ystävänäpäivä tai Aira Samulin. Usein aiheita löytyi kirjallisuudesta, esim. pohjalaiset runot ja runoilijat, murrejutut ja erilaisten kirjojen vinkkaukset. Muisteluun virittivät aiheet isovanhemmuudesta ja koulumuistoista. Myös kirjaston etäpalveluja on esitelty.

Kävijämäärät ovat kasvaneet, eli kirjastoja ja niiden tiloja käytetään monipuolisesti. Nurmon ja Ylistaron kirjastojen varattavien tilojen käyttö on lisääntynyt. Kirjastojen kokous- ja tapahtumatiloja varaavat paikalliset yhdistykset, seurat ja muut toimijat kokouksiin ja tapahtumiin. Nurmossa omatoimiaika on laajentanut aukioloaikoja huomattavasti ja asiakkaat pääsevät entistä paremmin hyödyntämään kirjaston palveluja omien aikataulujensa mukaan. Omatoimiajasta on tullut asiakkailta paljon myönteistä palautetta. Nurmon kirjasto on aktiivisesti yhteistyössä Nuopparin kanssa. Yhdessä on järjestetty mm. ystävänpäivän disco ja leffanäytöksiä.

Nurmossa järjestettiin syyskuussa perinteinen Moomma Nurmoos! -tapahtuma, joka keräsi noin 650 kävijää. Tapahtumassa olivat kirjaston lisäksi mukana Seinäjoen kansalaisopisto, Nurmon MLL, Nurmon kappeliseurakunta, Lastenkulttuurikeskus Louhimo, Nurmon VPK sekä Seinäjoen nuorisopalvelut. Kirjaston tiloissa sai tutustua mm. viikinkien varusteisiin ja osallistua yhteistaideteoksen tekoon.

Nurmon kirjastossa vietettiin 1-vuotissynttäreitä huhtikuussa ja silloin asiakkaat saivat kertoa, mitä kirjasto heille merkitsee. Kirjasto sai paljon kiittävää palautetta kaikenikäisiltä asiakkailta.

Peräseinäjoen piirtorobottityöpaja lapsille

Lähikirjastoissa järjestettiin Lähikset tutummaksi -hankkeen puitteissa erilaisia asiakkaiden toivomia harrastusmahdollisuuksia. Keväällä olivat suositut mehiläisvahakynntiläkurssi ja taidetyöpaja sekä piirtorobotti- että varjoteatterityöpajat. Ikäihmisille järjestettiin syksyllä kirjastobingo.

Kyrkkärillä järjestettiin yli kaksikymmentä Kohtaamistaide®pajaa. Pajoja pidettiin avoimena iltaryhmänä, vaativan kuntoutuksen osastolla ja nuorten psykiatrisella osastolla. Osallistujia pajoissa oli 130. Kohtaamistaiteessa olennaisia ovat havainnot, kokeminen, kohtaaminen, ilo ja arvostus. Kohtaamistaiteen struktuuri, moniaistisuus ja yllätyksellinen taidetyöskentely tuottavat läsnäoloa hetkeen. Ryhmämuotoisessa kuvataidetyöskentelyssä teos muokkautuu valintojen kautta esteettisesti laadukkaaksi tuotokseksi. Näiden lisäksi pidettiin kaksi tekstauspajaa ja unisiepparipaja.

Kaupunkiin muualta muuttaneet ovat löytäneet kirjaston palvelut ilahduttavan hyvin. Erityisesti pääkirjastossa kuulee päivittäin puhuttavan useita eri kieliä. Kirjasto toimii monille väylänä päästä osaksi paikallista yhteisöä, tarjoaa harrastusmahdollisuuksia ja edistää kotoutumista ja suomen kielen oppimista.

Kyrkkärin kohtaamistaidepajan yksi taidetöistä

KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ

Pääkirjaston hiilijalanjälki laskettiin

Seinäjoen pääkirjaston hiilijalanjälki vuodelta 2022 on 322 tCO₂e. Hiilijalanjälki kertoo toteutuneista ilmastopäästöistä. Päästöt vastaavat noin 47 kertaa maapallon ympäri autolla ajamista. Hiilijalanjäljestä suurimman osuuden, 30 %, muodostivat sähkön ja kaukolämmön ostot. Seuraavaksi suurin osuus, 26 %, tuli asiakkaiden liikkumisen päästöistä. Jos kirjastojen päästöjä verrataan keskimääräisen yliopiston, kaupan alan yrityksen ja tuotantolaitoksen hiilijalanjälkeen, on kirjaston hiilijalanjälki hyvin pieni.

Kirjastojen ympäristötyö näkyväksi ja teräväksi -hanke toteutti syksyllä Gaia Consultingin kanssa hiilijalanjälkilaskennan 14 kirjastolle ja kolmelle kirjastoautolle. Gaia Consulting on kehittämässä yleisille kirjastoille räätälöityä laskennan konseptia eli hiilijalanjälkilaskuria, jonka avulla laskenta voidaan jatkossa suorittaa itsenäisesti.

Tapahtumia ja toimintaa asiakkaille

Asiakkaille tarjottiin vuonna 2023 useita erilaisia tapoja tukea kestävästä kehitystä ja elää ympäristöystävällisemmin. Alkuvuonna Etappi oli pitämässä luentoa kiertotaloudesta ja joulukuussa asiakkaille oli tarjolla mahdollisuus antaa läheiselle ekologinen lahja: esimerkiksi leffailta, lumikenkäilyretki tai peli-ilta. Kirjastosta sai valmiin lahjakortin ja tarvittavat välineet. Edellisenä vuonna suureen suosioon nousut lauta- ja palapelienvaihtoviikko toteutettiin uudelleen. Monet pelit vaihtoivat taas omistajaa ja asiakkaat kiittelivät kirjastoa tapahtuman järjestämisestä.

Lähikirjastoissa toteutettiin Lähikset tutummaksi -hankkeen avustuksella harrastustoimintaa ja suuren suosion saavuttaneet Luonto lainassa -päivät. Tapahtumapäivät toteutettiin helmikuun alussa joka lähikirjastossa. Pääesiintyjänä oli Mikko ”Peltsi” Peltola, joka kertoi luonto-ohjelmista ja -retkistä laajalle yleisölle joka kirjastossa. Lisäksi tapahtumapäivissä oli erilaisia lastenesityksiä ja toimintapisteitä.

Kirjastoissa on tarjolla monenlaisia laitteita asiakkaiden käyttöön, jolloin kaikkia ei tarvitse hankkia itse. Kirjastoissa voi esimerkiksi tulostaa, kopioida ja skannata. Pääkirjastossa voi käydä soittamassa rumpuja tai pianoa, Nurmossa taas käyttää saumureita ja ompelukoneita.

Seinäjoen kirjastoista on voinut jo aiemmin lainata liikunta- ja pelivälineitä sekä kausikortteja, roskapihtejä ja ukuleleja. Nykyään voi lainata myös kahviastiaston vaikkapa perhejuhliin. Uusimpia lainattavia esineitä ovat lapio ja monitoimivarsi, johon voi kiinnittää haran ja kuokan.

Kirjasto on myös mukana Seinäjoen perusopetuksen uudistetussa kestävä kehityksen Kärppä-ohjelmassa, jonne kirjastolaiset ovat koonneet ekolukudiplomin tarjolle kaikille yläkouluille ja alakoulujen 5.-6.-luokille. Ekolukudiplomikirjoja oli myös monissa kirjastoissa syksyllä esillä. Ylen Miljoona roskapussia -kampanjaan kirjastot osallistuivat jakamalla roskapusseja ja lainaamalla roskapihtejä.

Ylistaron kirjastossa kokeiltiin alkuvuodesta vaihtopistettä, johon asiakkaat saavat tuoda tarpeetonta aineistoa ja josta saa kuka tahansa ottaa itselleen mieluisaa aineistoa. Kokeilu oli niin tykätty ja vaihtopisteestä tulee edelleen jatkuvasti hyvää palautetta, joten vaihtopiste otettiin pysyvästi käyttöön. Aallon kirjastossa vaihtopiste on ollut jo vuosia.

Kaikissa kirjastoissa pidettiin myös luonto- ja kestävyysasioita esillä aineistonäyttelyissä.

Kierrätysaskartelua Luonto lainassa -tapahtumassa

Kirjaston henkilökunta kestävän kehityksen toimissa

Seinäjoen kirjastolla on ekotiimi, johon kuuluu jäseniä eri toimipisteistä ja osastoilta. Tiimi suunnittelee toimintaa sekä asiakkaille että omalle henkilökunnalle. Tiimin jäsenet edustavat kirjastoa kaupungin kestävän kehityksen ryhmässä.

Vuoden 2023 kirjaston työyhteisöpäivän teemana oli kestävä kehitys. Aamupäivällä kuultiin aiheesta luento ja saatiin teemaan sopivia kirjavinkkejä. Iltapäivällä oli mahdollisuus valita erilaisista toiminnoista, esim. roskakävely, apilan siementen kylväminen kävelylenkin varrelle tai aiheeseen liittyvien videoiden katsominen. Koko porukalle pidettiin lajittelubingo.

Ekotiimi kokosi uusien kirjastolaisten perehdytyksen ekovartin, jossa käydään läpi perusasioita ekologisuudesta kirjastoissa. Lisäksi annetaan ihan konkreettisia vinkkejä esimerkiksi työkäytäntöihin, tapahtumien järjestämiseen tai kestävään liikkumiseen liittyen.

Syksyllä aloitti henkilökunnan ilmastolukupiiri, joka kokoontui kaksi kertaa. Lukupiirissä keskusteltiin Vihreän kirjaston ilmastolukuhaasteen kirjoista. Ensimmäisellä kertaa tutkittiin ilmastoteemaa kaunokirjallisuudessa ja toisella kerralla luettiin luonnonsuojelusta ja luontosuhteesta. Osallistujat lukivat teemaan eri kirjoja, joten samalla kertaa tuli tutuksi useita eri teoksia.

Apilasiementen kylvämistä kävelylenkin varrelle

➤ KIRJASTON VUOSI 2023

Lainoja 1 612 200 kpl
Kasvua 4 %

Asiakkaiden tyytyväisyys
kirjaston palveluihin

4,9 / 5 ★

Kirjastokäyntejä 478 000 kpl
Kasvua 12 %

656 käyttäjäkoulutusta
8 500 osallistujaa
Kasvua 11 %

798 tapahtumaa
13 850 osallistujaa
Kasvua 30 %

Jokainen seinäjokinen lainasi vuoden aikana
keskimäärin 24,7 teosta ja kävi kirjastossa 7,3 kertaa.
36 % seinäjokisista oli lainaajia.

Kirjastoon hankittiin vuoden aikana 23 600 teosta ja
kokoelmasta poistettiin 26 900 teosta.

